

No. 313

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda dnia 24 listopada 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeniow. ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 180.
Miesięcznie „ 60.
za roznoszenie
10 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 210.
Miesięcznie „ 70.
Poza Łodzią egz. 300
W Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.

KALENDARZYK

Sroda Jana od Krzyża
Czwartek Katarzyny P. M.
Piątek, Piotra P. M.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą

REDAKCJA

w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28,

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5 w tekście mk. 5 zwyczajnie 3.50 mk. nekrologi mk. 3 za wiersz nonparel. Drobnie ogłoszenia 50 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 2, 4, 6 lamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosk

Dzieło EMILA ZOLI „Dr. PASCAL”

Wysnuło obraz alkoholika, który zapłonął od własnej fajki i przesycony spirytualjami zgorzał do szczytu. Ten obraz natchnął reżysera **ALFREDA LINDTA** (twórcy słynnego obrazu „**CYRK WOLFSONA**”)

do stworzenia arcydzieła filmowego

„ALKOHOL”

w którym, z winy jednego człowieka płonie do szczytu cały świat piękna.

5707

Wojna czy pokój.

Sprawa pokoju w Rydze wlecze się zółwim krokiem, obiecują nam go za dwa miesiące, a Joffe w wywiadzie z naszym współpracownikiem powiedział kilka zdań zdawkowych, z których nawet szczypty pewności wycisnąć najbardziej optymistyczny polityk nie mógł.

Bo co znaczą zapewnienia Joffego, że współzycie pokojowe burżuazji polskiej z Rosją sowiecką możliwe zwłaszcza gdy się oprze na wzajemnych stosunkach ekonomicznych.

Ciekawi jesteśmy na jakich innych stosunkach może być oparte życie dwóch narodów, różnych kulturą i dążeniami. Nie potrzeba na to filozoficzno-politycznych uzdolnień pana Joffego, żeby taki paradoks powiedzieć.

Alé podobno od polityka, zwłaszcza polityka wschodniej szkoły nic więcej wymagać nie można. Wreszcie nie żądamy otwartości i szczerości od p. Joffego, jeno nieprzewlekania sprawy pokoju, a to dla tego, że pokój ten wreszcie na świecie zapanować musi, bo już europejczyk ma dość wojny i znajduje się w potrzebie odrestaurowania i odnowienia swoich interesów, rozpoczęcia pracy twórczej i rozwoju naturalnego.

Pan Joffe o tem wie i ma najlepsze przy-

kłady w zrujnowanej Rosji, zostającej obecnie bez środków do życia, bez kolei, bez jutra. Wszystko to jednak nie boli p. Joffego, nie bierze tego do serca, boć czyż jest on naprawde dzieckiem tej Rosji? raczej chyba tylko bogatym proletariuszem, który szczęśliwszy byłby o wiele, gdyby się mógł przenieść gdzieś do krajów spokojnych, tam zażywać wywczasów i rozkoszy życia.

Robi pokój dla tego, że jego współtowarzyszy interes wymaga unormowania życia codziennego, że armie bolszewickie są wyczerpane i znużone, że wreszcie wypada już raz ten bezład uporządkować. A że wszedł w tą maszynę państwową, że jest jedną z dosyć ważnych sprężyn, więc też usunąć się wstydzii, a zatem ciągnie taczka ciężką polityka.

Politycy polscy, reprezentujący wolę narodu, pragną też pokoju, ale im trzeba w tym wypadku zapomnieć o walkach partyjnych i o swej przynależności do tego lub owego stronnictwa.

Dla naszych posłów to zadanie przedstawia wiele trudności i to właśnie nie wpływa na przyspieszenie sprawy tak ważnej i tak pożytecznej. Ze delegacji Rosji sowieckiej lubią się targować, to rzecz wiadoma. Wypływa to już z samej natury (atawizmu) przewodniczącego, ale delegacja polska powinna regulować umiar i zdążyć do tem rychlejszego zakończenia sprawy.

Oprócz rozumu, wypada jeszcze posiadać dużą dozę wyczucia, aby ocenić, czy delegacja sowieków nie zmieniła swoich zamiarów po zwycięstwach nad Wranglem i Petlurą.

Doktor

JUSTMAN

powrócił.

ZIELONA 17

17 ZIELONA

po silnych natarciach z wojskami Bałachowicza. Jeżeliby jakkolwiek cień nasza delegacja znalazła podeirzeń, obowiązkiem jej natychmiast zawiadomić nasz rząd, który ani na chwile nie powinien zapominać, że z powodu starć wojennych Sowdepji z armją białoruską i Petlurą, potrzeba koniecznie wzmocnić załogi wojskowe na wschodzie! Nie czas je bowiem wzmocniać wtedy, kiedy wojska sowieckie przestają pas neutralny, jakto już w jednym miejscu się stało.

A stojmy przed temi możliwościami. Joffe przerwał rokowania pokojowe pod pozorem, że Polska nie uczyniła zadość umowom przedwstępnym. Przerwanie to nastąpiło podobno pod wpływem rozkazu z Moskwy, gdzie utrzymują, iż Polska nie wycofała swoich wojsk po za pas demarkacyjny.

Jak dzisiejsza donosza półurzędowej agencji polskiej (PAT) donosi, uczyniło w tej sprawie dowództwo polskie wszystko, co do niego należało, pretensje wiece Sowdepji do Polski są tylko urojone!

Wiemy, że Sowdepja obecnie zadziera nosa do góry z powodu zwycięstwa nad Wranglem, czując się o wiele silniejsza. Ale to

Akrostych.

poświęcony „Milionówce“

Moi panowie, zrozumcie przecie,

Lż nie opłaca się dusić grosza, —

Ledwo te marne grosze zbierzecie,

Już byle grzeszek wam wypatrosza

Oszczędność, skrytą w chudej kalecie.

Nie! Wolej tydzień bujać po świecie,

Ósmego dzionka zaś igrać z losem,

Wolej z fantazją, przy pustej kiesie

Kolysać duszę marzeń odgłosem,

Aż raz, w sobotę.....

Lecz to już wiecie.

wszystko są tylko złudzenia. Armia Wrangla jak się dowiadujemy — posiadała zaledwie 3 dywizje wojska, kiedy bolszewicy pchnęli tam 27 dywizji. Nie dziwnego, że Wrangel ustąpić musiał.

Nie stanowi jednak wypadek ten, aby trzy dywizje, bijące się z bolszewikami mogły odegrać poważną rolę w starciach polsko-sowieckich. Armia nasza nie lęka się jeszcze jednej próby natarcia i złamie ją szybciej, niż to uczyniła nad Wisłą.

Nie piszemy to w tej myśli, abyśmy byli zwolennikami nowego rozlewu krwi. Uchodźmy Boże od powietrza, głodu, ognia i wojny!

Jednakże w razie wyszukiwania przyczyn dla zerwania przedwstępnych umów, Polska zrozumie tendencje sowieckie i przyjmie z honorem rzuconą rekawicę.

Honor Polski jest dla każdego Polaka świętym! Jeszcze z większym zapalem chcemy zetrzeć się z tą masą ludzi niewinnych, których przewrotność sowieckich pcha za nas!

Dla tego wzywamy naszą delegację, aby w Rydze z daną godnością i przeświadczeniem, że ją poprze armia polska, szła po linii wytycznej, jaką sobie zakreśliła na pierwszych rokowaniach.

W. Cz.

DYMISJA MINISTRA SKARBU.

WARSZAWA. 23 11. (E. E.) „Kurierek Warszawski“ dowiaduje się, że dymisja ministra skarbu Wład. Grabskiego została ostatecznie przyjęta.

WARSZAWA. 23 11. (E. E.) Dymisja ministra skarbu Wład. Grabskiego została przyjęta przez prezydenta min. Witos. W kołach politycznych wytworzyła się przekonanie, że przesilenie będzie zlokalizowane. W kołach poselskich panuje opinia, że nowy minister powinien być nie tylko fachowcem, ale finansistą w wielkim stylu.

ORGANIZACJA NOWYCH WOJEWÓDZTW.

WARSZAWA. 23 11. (E. E.) W wywiadzie z red. „Dziennika Białostockiego“ podczas podróży inspekcyjnej zakomunikował m. in. Skuński, że ostatnio zorganizowano 3 nowe okręgi w: żyliński, polski i nowogródzki, które z biegiem czasu zostaną przemienione na województwa.

ZJEDNOCZENIE STRONNICTW LUDOWYCH.

POZNAŃ. 23 11. (E. E.) Odkonano tu ważne zebranie delegatów Zjednoczenia Włościańskiego i Polskiego Stronnictwa Ludowego w Wielkopolsce. Na zebraniu tem nastąpiła fuzja ruchu ludowego w Wielkopolsce z Polsk. Stron. Lud. Zjedn. Włościańskie zmieniło swą nazwę na Polskie Str. Ludowe, oddział wielkopolski. Wybrano zarząd dzielnicowy, złożony wyłącznie z Włościan. Dokończono również wybór 3 delegatów oddziału wielkopolskiego do głównego zarządu Polsk. Str. Ludowego w Warszawie. Delegatami tymi są: Matyskiewicz, gosp. z pow. ostrowskiego, Nosch, gosp. z pow. śmigielskiego, i Michalkiewicz, nauczyciel gimnazjalny.

Rokowania w Rydze.

Podjęcie nanowo rokowań.

LIBAWA 23 | 11 (PAT) Polsko-rosyjskie pertraktacje pokojowe zostały podjęte nanowo. Joffe odwiedził dziś o godzinie 1 Dąbskiego i oznajmił, że pertraktacje mogą być kontynuowane, ponieważ telegram z Moskwy potwierdza wycofanie wojsk polskich do granicy rozejmowej.

PROPOZYCJE WZNOWIENIA ROKOWAŃ W RYDZIE.

RYGA. 23 11. (E. E.) Note, proponująca urzędowe podjęcie prac komisji, przesłała delegacja bolszewicka na rece delegacji pols. o godz. 2 rano 23 b. m. Nota zaznacza, iż pomimo wystąpienia z propozycją wznowienia prac delegacja sowiecka pozostaje

przy zdaniu, że Polska nie wypełniła lojalnie zobowiązań, przyjętych w umowie, dnia 14. listopada. Delegacja sowiecka będzie to dyskontowała w dalszych rokowaniach. Nota podkreśla, iż delegacja sowiecka pragnie przyspieszyć prace celem ostatecznego zawarcia pokoju. Komisja prawna oraz wymiany jeńców zapewne już 23 b. m. po poł. odbędzie posiedzenia.

WYJAZD DELEGACJI SEJMOWEJ DO RYGI.

WARSZAWA. 23 11. (E. E.) Delegacja sejmowa na rokowania ryzyk wyjedzie do Rygi prawdopodobnie w sobotę 27 b. m. Minister spraw zagranicznych ks. Sapięha zawiadomił już o tem prezesa delegacji polskiej wiceministra Dąbskiego.

Rząd polski o pokoju.

WARSZAWA 23 | 11 (PAT) Rada ministrów na posiedzeniu 22 b. m. wysłuchiwała przedstawionego przez ministra skarbu planu finansowego, następnie zajmowała się sprawą pertraktacji pokojowych w Rydze i po przeprowadzeniu dyskusji powzięła następującą uchwałę: Rada ministrów stwierdza, że ożywiona była i jest najszczerzą wołą doprowadzenia do pokoju przez ścisłe przestrzeganie warunków preliminarji pokojowych i rozejmu. Rząd polski poleca swej delegacji w Rydze zająć odpowiednie tego stanowisko.

WYKŁAD OŚWIADCZENIE WITOSA W SEJMIE W KWESTJI POKOJU.

WARSZAWA. 23 11. (PAT) Posiedzenie 188. Przyjęto w drugim i trzecim czytaniu nowelę do ustawy austriackiej o sądach przysięgłych.

Następnie zabrał głos prezydent ministrów Witos. Ogłoszone przed dwoma dniami wiadomości o przerwaniu rokowań pokojowych przez delegację sowiecką wywołać mogły zrozumiałe zaniepokojenie. Rząd polski stał i stoi niezmiennie na stanowisku ścisłego wykonania warunków preliminarjów pokojowych i rozejmu. Między rządem a naczelnym dowództwem panuje jedność w zapatrywaniu na konieczność wykonania umowy. Natomiast delegacja rządu sowieckiego od chwili ponownego nawiązania rokowań pokojowych w Rydze stosowała taktykę, którą pomyślny przebieg rokowań ogromnie utrudnia. Bezpodstawne protesty ponawiane przez delegację sowiecką, każą przypuszczać, że właściwym celem ich jest albo działanie na zwłokę, albo wyzyskanie rokowań pokojowych dla celów agitacyjnych. Rząd polski nie może zgodzić się na to, aby rokowania pokojowe, do których przystąpił ze szczerem dążeniem zakończenia wojny, miały służyć jakimkolwiek ubocznym celom. Dość do skutku definitywnego pokoju jest tem więcej zapewnione, że po wyjaśnieniach sprawy obrady w Rydze podjęto na nowo. Rząd polski w przeciwieństwie do tego, co się dzieje w Rosji przeprowadził już demobilizację 7 roczników i tym sposobem zmniejszył siły armii, sądząc, że nie będzie ona potrzebna do popierania sprawiedliwych żądań. Rząd domaga się będzie przyspieszenia tempa dotychczasowych rokowań i ustalenia terminu ich zakończenia.

PAŃSTWA ZACHODNIE WOBEC WYPADKÓW GRECKICH.

PARYŻ. 23 11. (E. E.) Przewidywane spotkanie Lloyd George'a z Levgnem prawdopodobnie nastąpi dopiero po upływie pewnego czasu. Wobec tego jest prawdopodobieństwo, że rządy Paryża i Londynu nie będą oczekiwały na wyniki spotkania, lecz przedtem jeszcze wystosują wspólną deklarację z ostrzeżeniem Grecji na wypadek powrotu Konstantego na tron. Jest widocznym, że stronnictwa eks-króla Konstantego chcą postawić państwa zachodnie wobec faktów dokonanych. „Times“ przewiduje, że rząd franc. i ang. zechcą zasięgnąć w sprawie zajęcia stanowiska wobec Grecji rady Venizelosa. Jego

W dalszych obradach nad art. 118 i 119 konstytucji występowali żydzi Hirschhorn i Farbstein za autonomją relig. dla żydów, Putek przeciw kościołowi kat., Czapiński (P. P. S.) przeciw „klerikalizmowi“ katol. i żądaniom — żydów co do religii, ks. Lutosławski przeciw wpływowi państwa na kierunek wychowania dzieci, Chudy (P. P. S.) przeciw przymusowemu nauczaniu religii w szkołach. Zgłoszono szereg poprawek do art. 118—123. Następne posiedzenie w czwartek.

Wiadomości otrzymane w Warszawie potwierdzają całkowicie bezpodstawność zarzutów bolszewickich co do nie wypełnienia warunków rozejmowych przez wojska polskie. 6 armia polska zgodnie z umową rozpoczęła dnia 18 listopada cofanie się i przeszła z linii Ostropol-Chmielnik-Latyczów na linię Stropol-Malomilińce. Dnia 20 i 21 listopada trwały wycofywanie się tyłówych zakładów, specjalnie w wielkiej ilości chorych w szpitalach. Od 22 listopada 6 armia cofa się w dalszym ciągu z jednodniową przerwą dnia 26 b. m. Cofanie się jednak nie mogło nastąpić na całym froncie z powodu braku linii kolejowych i trudności uruchomienia Starokonstantynowskiej kolei. Pomimo kilkakrotnych telegraficznych urgensów i wbrew porozumieniu w Mińsku dowództwo wojsk sowieckich nie nadeszło do Równego delegacji dla ustalenia szczegółów wycofania się. Dowództwo 6 armii musiało wobec tego jednostronnie ustalić program cofania się i podało je do wiadomości 12 armii sowieckiej radiotelegraficznie do Kijowa. Do czasu wycofania się południowego skrzydła 6 armii, sowiecka stacja kijowska odebrała 18 listopada ten program o g. 4-ej. Wobec tego, że komisja w Równem nie doszła do skutku, dowództwo 6 armii postąpiło zupełnie słusznie, wycofując naszą wojska bez bliższego porozumienia się z 12 i 14 armią sowiecką i nie jest jego winą, że wycofanie zaczęło w terminie określonym nie mogło odbywać się z szybkością, o której wspaniałym protest sowiecki, gdyż takowe nie było ustalone z winy wojskowych władz sowieckich. Debesze z programem wycofania odebrała stacja kijowska po sześciokrotnym nadawaniu całości dopiero 20 b. m. o godzinie 15-ej bez winy wojsk polskich w tem opóźnieniu.

uczciwość polityczna i lojalność nie ulegały najmniejszej wątpliwości. Swoją linię postępowania państwa zach. będą chciały uzgodnić z opinią Venizelosa, licząc się z faktami, jakie nastąpiły. Rząd włoski nie zamierza uczestniczyć w akcji, jaką przedsięwzją ewentualnie w Atenach Francja i Anglia.

PARYŻ. 23 11. (E. E.) Ambasador włoski w Paryżu odbył dłuższą konferencję z Levgnem 22 b. m. Przedmiotem narady były sprawy greckie i sytuacja, wytworzona przez wypadki greckie na wschodzie.

ATENY. 23 11. (E. E.) Naczelnym wodzem wojsk greckich Paraskevopoulos wydał rozkaz, aby oddziały greckie prowadziły dalej ofensywę w Azji Majej. Gen. P. otrzymał dyktando, a stanowisko jego objął gen. Papoulo-

POGROM PETLURY I WRANGLA.

KOMUNIKAT SZTABU ARMII SOWIEC. KIEJ.

HELSINGFORS. 23 11. (E. E.) Komuni-
t sztabu sowieckiego z 21 b. m.: 20 listopa-
zajeliśmy miasto Mozyrz, skąd atak prze-
wnika odparliśmy. Wzięliśmy znaczną lic-
jęńców i zdobyliśmy kulomioty. Na linii
prostych—Mozyrz ofensywa nasza trwa.
rejonie Latyczowa oddziały polskie opu-
ły w myśl warunków traktatu rozejmowego
asto Latyczów, które zajęły oddziały nasze.
kierunku na Wołoczyska armia czerwona
dalszym ciągu ściga oddziały Petlury i przy-
era je do polsk. granicy. W porcie Kercyń-
im zdobyliśmy 4 parowce oraz 12 holowni-
ów.

REPRESJE BOLSZEWIKÓW W ODESIE.

WARSZAWA. 23 11. (E. E.) K D P
owiaduje się z Bukaresztu, iż terror bolszewi-
ki w Odesie doszedł do niezwykłych rozmia-
ów. Tysiące mieszkańców uciekło z miasta.
chronić się u włościan. Zbiegowie udają się
sronę Besarabii. Komitet wykonawczy w
Odesie urządza formalne obławy.

10.000 UKRAJNCÓW INTERNOWANYCH W POLSCE.

(Od własnego koresp.)

LWÓW. 23 11. Oddziały ukraińskie
on Pieremikina przeszły Zbrucz pod naci-
ciem wielkich sił bolszewickich i znalazły się
terytorium Polski. Przeszło z górą 10.000
lnierzy z odpowiednimi taborami i artyler-
Zostały one rozbrojone i internowane.

ODEZWA WRANGLA. (Od własnego koresp.)

KONSTANTYNOPOL. 23 11. Bar.
Wrangel, opuszczając Sebastopol, wydał odez-
we, w której powiada, iż dzięki temu iż ujął
ster obrony miasta w swoje ręce, udało mu się
części wojska ocalić. Świat zostawił nas bez
pomocy, mimo, że broniliśmy świat przed za-
razą: to się zemści na Europie. Nie mogli-
my sprostać 10-cio krotnej przewadze nieprzy-
jaciela. Żadamy od Europy, aby zajęła się
losem uchodźców.

Dotychczas przybyło do Konstantynopola
103,600 uchodźców. Przybyły również misje fran-
cuskie wojskowe i cywilne na okręcie „Waldeck
Rousseau”

Rząd sowiecki ogłosił Krym niezawisłą fe-
deracyjną republiką sowiecką.

Donoszą z Tarnopola do „Rzeczyp.” W
piątek wieczorem przejechał przez Tarnopol wa-
gonem salonowym minister rządu Petlury. An-
drzej Lewicki, z wyższych sztabowych oficerów
około 40 oficerów ukraińskich. Petlury nie zau-
ważono. Petlura ma się znajdować w Złocz-
wie.

Wedle opowiadań ludzi, przybyłych z fron-
tu, toczą się w okolicy Podwołoczysk jeszcze
ciągłe walki pomiędzy resztkami oddziałów u-
kraińskich a nacierającymi bolszewikami. W wie-
lu miejscowościach nad Zbruczem skupiło się
około 10.000 uchodźców cywilnych. Władze pol-
skie zarządziły już ze względów sanitarnych ich
odkazeń e.

SPRAWA WILNA.

GENEWA 23 | 11 Wczoraj odbyło się tu
posiedzenie Rady Ligi Narodów, w sprawie za-
rgu polsko litewskiego. Ostoję go wielką
ojemnicą. Posiedzenie odbyło się w prywat-
nym mieszkaniu b. prezydenta Szwajcarii d. A-
ora. Przedstawiciel Litwy domagał się za-
osowania wobec Polski § 16 t. zw. zerwania
wszelkich stosunków ofajnych i handlowych,
pełnej blokady, a nawet użycia sił lądowych
morskich przeciw Polsce. Przedstawiciel Litwy
wierdził, iż Polska wzmocniła 2 dywizje. Zeli-

gowskiego jeszcze dalszemi 13 dywizjami. Da-
lei jakoby Litwini wzięli do niewoli żołnierzy
XI dywizji, która kilka dni temu była jeszcze
w Polsce.

NARADA MINISTRÓW.

WARSZAWA. 23 11. (E. E.) Odbyła
się narada u prezydenta ministrów Witosa.
W naradzie uczestniczyli: min. spraw zagr.
ks. Sapieha, min. spraw zewnętrznych Skul-
ski i podsekretarz stanu Wróblewski. Tema-
tem obrad były sprawy w Kownie.

Piłsudski o Lwowie.

(Od włas. koresp.)

LWÓW 23 | 11 W uroczystym dniu 2 ro-
nicy oswobodzenia Lwowa wygłosił naczelnik
ństwa podczas śniadania, wydanego na jego
wzrost przez radę miasta Lwowa, przemówienie,
w którym podkreślił, że podczas lat najczarniej-
szej niewoli, po r. 1863, Lwów był miastem
najmniej ugodowem. Na tarczy jego herbu wy-
pisane są słowa „Zawsze wierni, Naczelnik,
który we Lwowie o ruchu zbrojnym marzył i
starł go się zrealizować, składa podziękowanie
niastu, które wychowało go i uczniów jego.
Polska przed 2 laty nie miała baghetów i nabo-
ów; były to w łachman wojenny ubrane zasę-
y. Ale miasto wywarło wpływ niesłychanie
ilny na żołnierza Miasto i żołnierz żyją wspólnie
życiem. Lwów w dniach, ciężkich dla nie-
to, stał się zbiorowym żołnierzem. Ówczesnych
kilkadziesiąt dni uczyniło z Lwowa dzielnego
żołnierza. Dlatego Naczelnik z sumiennością i
uczuciem szczęścia rozstrzygnął, że może dać
zbiorowemu żołnierzowi miastu Lwowi naj-
wyższą oznakę wojskową „Virtuti militari”.

OBRONA GDAŃSKA. (Od własnego koresp.)

GENEWA. 23 11. Baron jap. Ischi
przedstawił L. Nar. projekt obrony Gdańska
projekt przewiduje 3 ewentalności:
1) atak na Gdańsk bez zagrożenia Polski;
wtedy Polska ma interwenjować.
2) Zaatakowanie Polski, wtedy Polska
na mieć zabezpieczony przywóz przez
Gdańsk.
3) Ofensywa polska przeciwko innemu
państwu — wtedy Polska ma swobodny prze-
warz przez terytorium Gdańskie.

Rokowania niemiecko—polskie.

Po południu rozpoczęły się nanowo per-
traktacje niemiecko-polskie w sprawie wolnego
transitu między Prusami Wschodnimi i resztą
Niemiec przez terytorium oddane Polsce przez
Niemcy. Oszowski delegat rządu polskiego
przybył z rzeczoznawcami wojskowymi i
cywilnymi Konwencja mająca uregulować spr-
wę transitu będzie podpisana prawdopodobnie
około 10 grudnia.

Konwencja polsko-gdańska.

GDANSK 22 | 11 (PAT) Z treści sprawo-
zdania przedłożonego przez delegata Japonii
Radzie Ligi narodów, wynika, że wysoki komi-
sarz Gdańska mianowany będzie na 3 lata. Man-
dat jego może być odnowiony.

Plebiscyt na G. Śląsku 17 stycznia?

Gdańsk 23 (PAT) „Danziger Zeitung” do-
nosi z Wrocławia: Według doniesień ze źródeł
wiarogodnych w Opolu potwierdza się wia-
omość, że plebiscyt na G. Śląsku odbędzie się
w poniedziałek 17 stycznia 1921 r.

Kurs marki polskiej.

GDANSK 23 | 11 (PAT) Kurs marki pol-
skiej spadł dziś w dalszym ciągu i wynosił w
południe 13, 1 | 4 do 13 i pół. Przekazy na Wa-
rszawę 12 | 4 do 12 i pół. W Berlinie wy-
nosi kurs marki polskiej 13,3 | 4. Noty Krusa 25
do 28.

Polska otrzymała materiał woj.

GDANSK 23 | 11 (PAT) Materiał wojenny,
wydany Polsce przez Gdańsk, na podstawie de-
cyzji R dy Ligi narodów, przewieziony został z
Gdańska do Polski w 45 wagonach.

Z POSIEDZ. LIGI NARODÓW.

(Od własnego koresp.)

GENEWA. 23 11. Odbyło się posiedze-
nie wydziału L. N. obradującej nad przywie-
ciem nowych członków. Wyłoniono trzy
podkomisie:

- 1) Obradować będzie nad przywieciem
do Ligi Narodów Estonii, Litwy i Łotwy;
- 2) Austrii i Bułgarii; 3) Armenii i Gruzji.

ARESZTOWANIA W MOSKWIE.

LONDYN. 23 11. (PAT) Około 20
angielskich oficerów i żołnierzy, którzy po-
wrócili z Rosji, powiadają, że stan w Rosji jest
opłakany. W Moskwie aresztowano w prze-
ciągu września 4.000 osób, mężczyzn, kobiet
i dzieci.

ZARZADZENIA WŁADZ ANG. W IRLANDJI.

LONDYN. 23 11. (E. E.) Cały garni-
zon miasta Dublina skonsygnowano. Władze
wojenne przedsięwzięły najsurowsze środki,
aby zapobiedz ewtl. represjom. Wiecz. ruch
uliczny zupełnie wstrzymany. Do Irlandji wy-
ślano znaczne posiłki wojskowe.

Starcia w Irlandji.

DUBLIN 22 (PAT) Policja obsadziła plac
sportowy i przeprowadziła rewizję broni. Sin-
fejniści strzelali do policji która odpowiedziała
ogniem. Jest kilka osób zabitych i wielu ran-
nych.

Popularność socj. rady miejskiej.

Potwierdzają się wiadomości o tragicz-
nych wypadkach, jakie rozegrały się w Bolonii
we Włoszech w czasie inauguracyjnego posie-
dzenia socjalistycznej rady miejskiej. Tłum usi-
łował wtargnąć do ratusza. 8 osób zostało za-
bitych między nimi 2 członków rady miejskiej,
60 osób raniono.

KOLONIA 22 | 11 (PAT) Na pierwszym
posiedzeniu nowej wybranej Rady gminnej przy-
szło do krwawej bójki między socjalistami a ra-
dnymi ze strony mieszczkańskiej. Z obu stron
padły strzały. Jest 7 zabitych i 30 ranionych.
Policja przywróciła porządek. W mieście spoko-
ju nie zakłócono.

Z rady miejskiej.

a) Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej rozp.
odczytaniem szeregu komunikatów
Następnie przewodniczący podał pod drugie
głosowanie wniosek magistratu w sprawie zaciągnię-
cia pożyczki ze skarbu państwa w wysokości marek
37.000,000 na pokrycie zwiększonych kosztów utrzy-
mania pracowników miejskich.
Wniosek ten jednomyślnie uchwalono.
Z kolei przewoimający zakomunikował, iż ze
strony magistratu wpłynęły 4 nagłe wnioski.
Pierwszy dotyczył podwyższenia płacy nauczy-
cielstwa szkół średnich. Po zarządzeniu głosowania
zebrani uchwalili podwyżki zgodnie z wnioskiem ma-
gistratu:
W związku z tem podwyższone zostaną odpo-
wiednie działy wydatków w zamierzeniach skarbowych
zarządu miejskiego na rok administracyjny 1920/21 w
ogólnej sumie mk. 846,000
Drugim nagłym wnioskiem magistratu była spr-
wa podwyższenia taryfy tramwajowej, wywołanego za-
żądaniem zarządu Związku pracowników tramwajowych
o 100 proc. Sprawę tę referował inspektor miejskich
przedsiębiorstw Berliner.
Po przeprowadzeniu ściślej kalkulacji magistrat
zapropozował podwyżkę w wysokości 70 proc.
Proponowane podwyżki pociągają za sobą po-
dnieśnienie taryfy na przejazd tramwajami w stosunku
na te mającym a) dla osób dorosłych: 1) do godzin
9-ej rano do mk. 4, 2) po godzinie 9-ej — do mk. 6;
b) dla młodzieży szkolnej, dzieci i wojskowych niż-
szych szarż do mk. 2 i dla wojskowych wyższych
do mk. 4. Cena biletów miesięcznych do mk. 1100.
Z biletów wyemitowanych pobierany będzie 100

na rzecz miasta; z biletów dla dorosłych po godz. 9 potracą się 75 fenigów na fundusz renowacyjny.

Podwyższona taryfa wprowadzona być ma od dnia 25 listopada r. b.

Przezwano temu wnioskowi magistrata oponowali radni Chwałbiński, Nowosielski i Pogonowski.

Po zarządzeniu głosowania wniosek magistrata co do podwyższenia taryfy tramwajowej, większość głosów został przyjęty.

Następnie rada miejska uchwaliła podnieść na opłacenie wpisów szkolnych na rok 1920/21 dla dzieci urzędników miejskich i nauczycielstwa o 50 proc. (mających jedno lub dwoje dzieci) i o 75 proc. dla mających troje lub więcej dzieci.

W związku z tem budżet wydatków na ten cel podniesiony będzie do mk. 1,500,000

Wobec przedłużającego się strajku dozorców domowych, uchwalono wniosek treści następującej: Rada miejska wzywa magistrata, aby niezwłocznie przystąpił do energicznej akcji celem przerwania tego groźnego dla mieszkańców miasta strajku zapewniając jednocześnie dozorcóm wypełnienie ich słasznych żądań

Wniosek został zaakceptowany

Zgodnie z wnioskiem komisji finansowej rada miejska uchwaliła zapomogę dla mieszkańców Wilna, w sumie 100,000 mk.

Uchwalono wniosek magistratu dotyczący podwyższenia taryfy drożkarskiej.

W końcu przyjęto ustawę wywłaszczenia, w celu wykończenia prywatnych domów mieszkalnych.

KRONIKA

— Wstrzymanie dowozu zboża z pow. Słupeckiego.

a) Komitet rozdziału chleba i mąki otrzymał wczoraj telegraficznie zawiadomienie, że z powodu wybuchu cholery w powiecie słupeckim wszelkie transporty zboża przeznaczonego dla Łodzi zostaną wstrzymane na przeciąg 12 dni. W ten sposób Łódź pozbawiona będzie przez dłuższy czas dostawy żytniej mąki, z powiatu słupeckiego (najgłówniejszego dostawcy).

Jak wiadomo zboże w ilości najmniej dwunastu wagonów tygodniowo z powiatu słupeckiego (jako jednego z trzech wyznaczonych dla Łodzi) ekspedjowane było dla przemielu do młyna w Kaliszu, skąd żytnia mąka dostarczona była do Łodzi. Z powodu zbyt ograniczonej ilości zboża, jakie nadchodzić będzie tylko z powiatu konińskiego i kolskiego ucierpi na tem dotkliwie ludność naszego miasta.

— W sprawie przewozu cukru.

a) Województwo Łódzkie rozesłało do Starostw okólnik w przedmiocie postępowania władz administracyjnych przy przewozie nielegalnym cukru.

W myśl tych przepisów starostwa winny się ograniczać do konfiskaty zatrzymanego cukru, o ile nie ma zarządzeń do starostwa. W razie zarządzenia strony, należy przeprowadzić postępowanie administracyjno-karne według zasad ogólnych. Nikomu więc nie opłaci się skarżyć o zwrot cukru — bo będzie oprócz konfiskaty miał jeszcze sprawę karną. Skutki takiego zarządzenia dadzą się przewidzieć: podniesie się ilość cukru konfiskowanego, który nie dojdzie do składów rządowych.

— Konferencja w departamencie przemysłu i handlu.

a) Wczoraj w Departamencie przemysłu i handlu Województwa Łódzkiego odbyła się duża konferencja z udziałem przedstawicieli różnych ministerjów. Przedstawiciele ministerjum

bała'li szczegółowo w jakim stanie znajduje się przemysł łódzki.

Zastanawiano się nad ułatwieniem sposobu zaopatrywania fabryk w niezbędne surowce oraz wszelkie materiały konieczne do prawidłowej, wytwórczości. W pierwszym rzędzie uznano za niezbędne zapewnić fabrykantom oraz przedsiębiorstwom, jak Elektrycznia dostawę ciągłą, bez przerwy węgla. Omawiano także też e szy opłakany stan aprowizacyjny naszego miasta.

Zgromadzony tą drogą obfity materiał ułożony będzie w odpowiednie referaty, które przedstawione będą odpowiedni ministerjum.

— Cenzurowanie listów.

Ponieważ cenzura wojskowa tak powolnie przegiąda listy, iż no. list z Bogumina do Krakowa idzie dwa tygodnie, dzięki temu sfery przemysłowe-handlowe ponoszą znaczne straty. Z Wiednia i do Wiednia list z „zasady“ idzie dni 8, z Berlina i odwrotnie do 2 tygodni.

Telegram o ile się mu b. spieszności docho- dzi z pocztą listowną po trzech dniach.

Czas by już z tem skończyć.

— Z za kulis Urzędu mieszkaniowego.

Otrzymujemy następującą koresp. z prośbą o umieszczenie:

Dużo się słyszy narzekania ze strony mieszkań- ców Łodzi na urząd mieszkaniowy, szczególnie ze strony tych, co pozostają bez mieszkania; do takich szczęśliwców i ja należę.

Jako urzędnik państwowy, zwróciłem się 30 października r. b. do urzędu o przydzielenie mi wol- nego mieszkania, wskazując jednocześnie, że na ulicy NowoCegielnianej Nr. 57 jest wolne po urzędniku pocztowym. Referent tegoż urzędu p. Roset izraelita po- dane moje przyjął i kazał mi się zgłosić 3 dnia t. j. 2 listopada.

Wspomnianego dnia poszedłem dowiedzieć się o rezultat Wniosek mój znajdował się jeszcze na biur- ku p. referenta; tak to trwało kilka dni, a p. referent kazał mi się codziennie zgłaszać.

Po dwunastu dniach, zniecierpliwiony tem zby- waniem mnie z niczem, zwróciłem uwagę p. referen- towi, że jest to lekceważenie sobie obowiązków i za- bieranie czasu drugim. Na to odpowiedziano mi, że doktor Grynberg nie rozpatrzył sprawy, a on sam decydować nie może. Wtedy zwróciłem się osobiście do d-ra Grynberga o wydanie tak ważnej decyzji. W odpowiedzi na to usłyszałem, że p. doktor ma urzę- dników do załatwiania podobnych spraw. Zaznaczy- lem jednak że już od 12 dni przychodzę codziennie i niczego konkretnego nie mogę się dowiedzieć. P. Grynberg obiecał mi wtedy, że sprawę załatwi, a p. referentowi zwróci uwagę, — i również jak p. refer- ent kazał mi się zgłosić za trzy dni.

Należałoby sądzić, że jeśli p. Grynberg przy- rzekł, powinien był zająć się tą kwestją. Tymczasem niestety dowiaduję się zupełnie przeciwnie, że wska- zane przeze mnie mieszkanie otrzymał jakiś żyd.

Wobec powyższych faktów my urzędnicy nie możemy liczyć na uwzględnianie naszych słasznych życzeń.

Zapytuję się publicznie oświadczenie władze, czy są poinformowane o takim postępowaniu i czy niema na to jakiej rady, bo tak daleko być nie powinno. Kiedy dziesiątki rodzin urzędniczych pozostają bez mieszkania, żydzi dostają mieszkania bez żadnych trudności.

JÓZEF JARKIEWICZ, Łódź, Orla, 23.

— Gdzież moralne zobowiązanie względem wracającego żołnierza?

Donoszą nam z Główna:

P. Jakób Rabiński, który 4 mies. jako kanceli- sta pracował w miejscowym magistracie, zgłosił się w krytycznych dla Polski chwilach jako ochotnik do wojska; na czas przejściowy zwolnił go burmistrz ze służby. R. służył w 201 pułku ochotn. i brał udział we wszystkich bitwach i potyczkach tegoż pułku. Gdy przed 3 i pół tyg. wrócił zdemobilizowany do domu, zastał na swem stanowisku pracującą córkę burmis-

trza, którą też ojciec jej pozostawił nadal na posadze. Zaś dla byłego żołnierza-ochotnika niema miejsca. Dotąd jest on bez pracy, nie mówiąc wcale o tem, że za czas przejściowy nie otrzymał wynagrodzenia magistrata.

— Z Urzędu stanu cywilnego.

a) Urząd Stanu cywilnego zwrócił się do reprezentantów wyznań niechrześcijańskich w sprawie konieczności akuratanego spisywania Urzędzie zgłoszonych w gminach wyznaniowych urodzeń i ślubów. Jednocześnie polecono ura- dowi Stanu cywilnego sporządzić wykaz zag- nych zgłoszeń od 1916 r.

Na opieszalych nakradane będą kary, pra- widziane w kodeksie.

— Znaleziony trup.

a) Na stacji kolei kaliskiej Karolew na przeciw zakładów Gundelacha, znaleziono trup kobiety niewiadomego nazwiska, z obcięta prze- wną ręką i nogą — Przyczyny wypadku nie wy- jaśniono, przy trupie postawiono posterunek policyjny.

— Bacność przed złodziejami.

a) Zamieszkały przy ul. Sienkiewicza 71 Józef Pawlicki zameldował policji, że kiedy co- ka jego, 7-mio letnia Józefa wyszła wczoraj ra- no do szkoły, po drodze spotkała ją jakaś ko- bieta i wyprowadziwszy ją w pole, zdjęła z nią paltocik, wartości około 1,500 mk.

— Kradzieże.

a) Do fabryki „Leonard, Woelher i Ci- bard“ przy ul. Leonarda Nr. 1, dostali się nie- znani złodzieje za pomocą włamania i skradli różnego rodzaju gotowych towarów na sum- 250,000 mk.

a) Z fabryki M. Rozenblatta, przy ul. Ce- gielnianej Nr. 46, skradzione przedzy wartość 50,000 mk.

Ze sklepu farb, I Doraczyńskiej przy Plac. Kościelnym Nr. 5, złodzieje skradli towar wartości 20,000 mk.

— Aresztowano na gorącym uczynku krad- dzieży Heinrocha Rydzika w kooperatywie ży- dowskiej przy ul. 1-go Maja Nr. 2 Osadzono go w więzieniu.

Teatr i sztuka.

Dziś we środę dnia 24 i w piątek dnia 26 „Re- rykatyry“ Kisielewskiego. Felne próby z trzech frag- mentów „Nocy Listopadowej“ i z „Warszawiaków“ St. Wyspiańskiego w oryginalnym ujęciu reżyserskim Al. Węgielki, są w pełnym biegu.

Artycykawe widowisko otrzyma całkiem nową wspaniałą wystawę stylową i oryginalne kostjmy łaskawie użyzione teatrów miejskiemu przez Dyrek- cję Teatrów Miejskich w Warszawie. W niedzielę o g. 12 w pol. VII. Poranek Dramatyczny: Warszawiaki Wyspiański i Teatr. Prelegent M. Limanowski, kie- równik teatru „Reduta“.

Komunikat.

Zarząd Tow. gimnastycznego Sokół — Łódź I (Nawrot 23) urządza w niedzielę d. 28 b. m. dla członków i wprowadzonych gości wie- czornicę o urozmaiconym programie. Początek o godz. 4 po poł.

Na gwiazdkę dla żołnierza

Wszystkie miejscowe Kina-teatry z przed- stawień w dniu 25-go b. m. wydzielają procent na „Gwiazdkę dla żołnierza“.

Ważne da pań

Korzystajcie z okazji!

Specjalne ceny dla kooperatyw

biały	Korty
Madepolam	Bostony
Sarówki	Sukno
Płócienka	Świeoty
Gazetki	Wleina
Parpu	Etamina
Caży	Welury
Chustki	Planelle

Tania wyprzedaż 30%

L. III Piotrkowska 56 w podwórzu 56

NADESZŁY

Oryginalne angielskie taśmy

kalka i gumki do wycierania, papier woskowy, farby i t. p. **GENY NISKIE**

Gustaw Roman Szulc

Skład maszyn do pisania i artykułów biurowych

Piotrkowska 144

Fortepian

zagranczny, krótki, pier- wszorzędnej marki do sprze- dania. Nowo cegielniana 12 m. 6 od 3—5 podob. 3705

Kowalski Antoni Zakątna 42 zagubił paszport rosyjski wy- dany w Wielunia oraz kartę rejestracji wyd. w Łodzi. 12108-3

Urbanczyk Wojciech zagubił legitymację chlebową na 3 osoby. 12111-1

Konrad Marta Zgierska 74 za- gubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 12112-3

Kalina Eleonora skradła no- ka tę od paszportu wyda- ną z fabryki Kunitzera za 2878. 12141-3

Ptorzebna panienska

wykwalifikowa do składu **WEDLIN ZARAZ. BRZEZI- NSKA 36.**

Ruszożak.

Teatr

BAGATELA

w gmachu teatru „SCALA”
Cegielniana 18.

pod dyrekcją M. Tarłowskiego,

3655—1 W razie trwania strajku dozorców
początek o godz. 8 koniec o godz. 10 w

DZIS po raz ostatni

ROMUALD GIERASIEŃSKI, SEWERYN MICHAŁOWSKI, Helena Rings, Młda Kamińska,
Lola Paroni, Jana van Roy, Michałina Zamitto, E. Bodo, Miecz. Dobrowolski,
Adam Górecki, Stefan Szosland, Marian Tarłowski

Straszny gość

Nadto bogata część koncertowa z udziałem całego zespołu.

Jutro premiera „O. Hapkinson”

zart sceniczny w 2 odsł. przełożył Kinnel

w niedzielę dn. 28 n. m. o 3. 4 pp. przedstawienie poświęcone Rewja Związku z udziałem wspaniałymi i tańcami

Bandyta z R. Gierasieńskim w roli gł. i część konc. z udziałem zespołu

Pionkowiec, rok 1920

Dzisiaj i dni następnych!

Atrakcja sezonu!

„ZŁOTA STRZAŁA”

sensacyjny dramat w 6-ciu aktach.

Muzyka kwartet koncertowy pod dyrekcją solisty opery moskiewskiej Martynowa.
UWAGA! Jutro na gwiazdkę dla żołnierza 50 proc. z dochodu.

3706

Tow. dla budowy aparatów

(ŚLĄSK CIESZYŃSKI)

oszczędność w materiale opalowym, oczyszczania

wody — poszukuje na łódzki obszar przemysłowy zainstalacji dobrze oszczędzającej

Oferty pod „Inżynier” w adm. dziennika „Rozwój”. 3693-1

Dyrektor koncertów Alfreda Straucha

LA KONCERTOWA.

Dzień, godzina 8-ej wieczorem punktualnie.

Pierwszy wieczór

RITY SACCHETTO

wraz z uczenicą Walerją Kończyńską.

Przy fortepianie: MARJA KWIECIŃSKA.

Bilety u Alfreda Straucha, Dzielna 12. 3701

Poważna kooperatywa.

na prowincji uprasza p. p. fabrykantów lub Hurtowników o nadesłanie cenników i próbek barchanów, dajgów, płótna i koru. Adres kooperatywy w Redakcji „Rozwoju” 3693-1

OGŁOSZENIE.

W dniu 11 grudnia r. b. o godzinie 12 w południe odbędzie się w nadleśnictwie REGNY, poczta i stacja kolejowa Kołuski głośna m plus oraz przez opieczelowane deklaracje licytacja na żywicę tego rocznego zbioru w dwóch partjach 10,000 i 7,000 kg. tys. razem 17,000 tys. kg. Licytacja rozpocznie się od sumy 40 mk. za kg.

Warunki kupna są do przejrzenia w W. Z. O. D. P. oraz w nadleśnictwie Regny.

NADLESNICTWO—REGNY.

3697 5

Tani opał

Torf w zupełności z zębującą węglem w najbliższym sąsiedztwie bez zarobku po bardzo niskiej cenie do tarcza do fabryk i mieszkań prywatnych. LUBKA, Siemkiewicz za Nr 20, tel. 16, ustalnie wejście parter. 3704-1

Kupuje

bizuterję, brylanty, złoto srebro platynę zegarki, płacę ceny najwyższe

LUBKA

SIEMKIEWICZA 20 m, 16 part., 6st. wejście. 3705-3

Apolonja Reks. zażubiła do wód tymczasowy, wydany w Łodzi, ul. Bolowa 21. 12143-3

Michalski Leon, zagubił matrycę kłosek, wydany z Państwowej Szkoły Włókniarskiej. 12146-1

Dziś 13 a! Koncerto a Dzielna 18
Cyt. prelekcji Prof.

CEZAREGO JELLENTY

O Literatuze współczesnej (14 odczytów) 3702

Wielkości, intencjonści, Metafizycy, „Probabilizm”, Teatr w z i, przeczuć i nastrojów, Mistycyzm, Arostolowie piękna i kultury, Pantomimiczna synteza i organizacja duszy polskiej, Nowy ideał monumentalności i heroizmu.

Prelekcje odbywać się będą w następującym porządku:

Edgar Poe—1 odczyt, Maurycy Maeterlinck—1 odczyt, Gskar Wilde—2 odczyty, St. Przybylski—1 odczyt, Hanns Ewers—1 odczyt, Jan Kasprzik—1 odczyt, St. Wyspiański—2 odczyty, John Ruskin—1 odczyt, Karol Haysmans—1 odczyt, Gabriel d'Annunzio—1 odczyt, Cyprian Norwid—2 odczyty.

Pierwsze 2 odczyty odbędą się: We wtorek 30 listopada „O Edgarze Poe”, w środę 1 grudnia „O Maurycym Maeterlincku”

Początek punkt. o g. 8-ej wiecz. Bilety od mk. 10 do nabycia w księg. Al. Straucha, Dzielna 12, a w dniu odczytu od g. 6-ej w kasie Sali Koncertowej.

Szkoła

akuszerska

przy lecznicy „Unitas” Pusta 10, wznowia swe czynności z dniem 15 grudnia r. b.

Zapisy przyjmuje kancelarja lecznicy codziennie od 9 do 1-ej i od 3-ej, do 6-ej. 3678-3

Ogłoszenie

Wojskowa Rzeźnia Urzędu Gos. Jarezego w Łodzi
do sprzedania nogi bydłoco

Informacji udziela referentom, Rzeźnia Wojskowa ulica Inżynierska Nr. 1. 3699-3

Inżynier mechaniczny z dowiec o etnia praktyką w budowie kotłów, przewodów, projektowaniu i montowaniu całkowitych instalacji sil w pierwszorobnej fabryce królestwa poszukuje odpowiedzialnego stanowiska. Łaskawe oferty do korespondencji „Mechanika” 3693 2

Przeznaczk Józef i Marja Głow na 20 ubit paszporty niemieckie wyd. w Łodzi oraz kartę węglową 12127-3

Szczerbie Kazimierzowi Andrzej ja 17 skradziono paszporty niemiecki i rosyjski w dane w Łodzi 12129-3

Urządzona garbarnia

wraz z koncesją jest zaraz do sprzedania. Oferty pod „Pewny zysk” do administ. „Rozwoju” 3695-3

ZĘBY! ZŁOTO!

stare s upuje nsoo najwyzsze ceny ko nstanlynowa 20 lewa oficyna parter

ADRYCZAY 3694-3

